

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Lucie Maršíková

Název práce: Intervence v oblasti destigmatizace duševních poruch

Autor posudku: Mgr. Barbora Nejedlá

Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Práce Lucie Maršíkové si klade za cíl podat přehled programů týkajících se intervencí v oblasti destigmatizace duševních poruch v českém prostředí a zhodnotit jejich efektivitu. Velký důraz autorka klade na samotné destigmatizační programy, které jsou opakovaně představovány v rámci první i druhé kapitoly. Z hlediska teorie je zde věnován prostor principům sociálního ovlivnění, kontaktní hypotéze a pojmům jako je kategorizace a generalizace, normativní a informační konformita. V rámci analýzy dochází ke zúžení tématu na cílovou skupinu (1) děti a mladistvé, (2) osoby blízké a (3) zdravotníci a stanovení dalších kritérií rešerše. Z přehledové studie spočívající v práci se sekundárními zdroji vyplývá, že intervence a preventivní programy zaměřené na duševní zdraví jsou efektivní z hlediska zlepšování postojů a sociální distance. Zajímavým poznatkem je, že programy byly efektivnější pro ženy a nejvyšší účinnosti programů bylo dosaženo za předpokladu, že školitel měl vlastní zkušenost s duševním onemocněním.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano, práce disponuje jasně formulovaným záměrem, cílem a výzkumnou otázkou, která je v závěru práce srozumitelně zodpovězena.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Metodou analýzy se zabývá pouze jedna krátká podkapitola, ze které lze vyčíst nástroje, postup rešerše i kritéria. Samotné metodě vyhodnocení analýzy se autorka věnuje pouze v jednom krátkém odstavci. Naopak metodice evaluací programu je věnován větší prostor, který ale nepřináší očekávaný vhled do postupu řešení.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Jelikož se jedná o přehledovou studii, převažuje teoretická část nad empirickou. Jako celek ale práce působí konzistentně, a to z důvodu využití některých teoretických konceptů ve výsledném hodnocení programů. Propojenost je patrná i mezi jednotlivými kapitolami.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano, práce má logickou a srozumitelnou strukturu, která přispívá k celkově dobré čtivosti textu. Současně se práce potýká s problémem opakování některých informací (příkladem může být *Výzkum stigmatu duševních onemocnění u studentů medicíny a jejich učitelů* Janouškové a kol z roku 2017).

Nejznatelnější je opakování již napsaného u představování jednotlivých programů.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část práce je relevantní v souvislosti s tématem a záměrem práce. Poskytuje však pouze omezený vhléd do vymezení základních pojmů, faktorů a teorií. Postrádám podrobnější přehled dosavadních výzkumů na podobné téma. Konkrétně bych ocenila i data týkající se procentuálního zastoupení osob (či konkrétně dětí a mladistvých) s duševními poruchami v České republice.

Na druhou stranu oceňuji propojení efektivity programů s důvěrou v neziskové organizace (výzkum CVVM), které sledávám smysluplným. Originalitu zpracování hodnotím jako nižší.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Použité metody a postupy se mi zdají být adekvátní vzhledem k povaze práce. Doporučila bych věnovat jim v textu práce více prostoru.

Co se týče prezentace a interpretace výsledků, považuji to za slabé místo celé práce. Líbí se mi struktura tabulky č. 4 *Srovnání českých programů* na str. 38, ale postrádám podrobnější komentář výsledků analýzy. Až po důkladném zkoumání tabulky vychází najevo, že ze sedmi analyzovaných programů mají pouze dva adekvátní a již dokončenou evaluaci (třetí program, u kterého proběhla evaluace na základě DP z roku 2010, nepovažuji za dostatečně relevantní).

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Diskuse i závěry práce jsou v souladu s výsledky analýzy. Dochází zde ke zodpovězení výzkumné otázky, naplnění cílů i snaze o vysvětlení závěrů. V diskusi ani v jiné části práce není však explicitně vysvětlen přínos předložené bakalářské práce. Slibované doporučení považuji za nedostatečné z perspektivy kvantity i kvality. Očekávala bych praktický přesah a aplikovanější povahu doporučení.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Rozsah práce je v pořádku. Celý text se vyznačuje nejednotnými citacemi a v některých případech i nesprávným citováním (například přímá citace na str. 5 – před citací je uveden autor a rok, po citaci oddělené v závorce strana). V textu je přítomno několik pasáží, u kterých není zřejmé, zda se jedná o myšlenku autorky nebo převzaté informace bez uvedeného zdroje. U tabulky č. 2 (str. 21) a č. 4 (str. 38) zcela chybí zdroj.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Informační zdroje považuji za vhodně použité.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Po jazykové a stylistické stránce je práce naprosto v pořádku. Pro zvýšení přehlednosti bych ocenila více ikonografik (např. u faktorů souvisejících se stigmatizací v ČR nebo teorie zabývající se sociálními stereotypy).

Další poznámky

Celkové hodnocení práce

Práce se týká velmi zajímavého a v současné společnosti relevantního tématu. Bohužel však postrádá originalitu a přesah. Z důvodu zmíněných nedostatků práci doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením *velmi dobře*.

Otázky a náměty k obhajobě

1. V čem spočívá hlavní přínos této bakalářské práce?

2. Z jakého důvodu nebyli do cílových skupin analýzy zahrnuti pracovníci v sociálních službách?

Analyzované programy jsou převážně ze sociální sféry, ne zdravotní. Výběr cílových skupin se jeví jako zcela podřízen dostupným datům, což je na jednu stranu pochopitelné, ale na druhou stranu to v souvislosti s psychosociálním zaměřením práce nedává smysl.

3. Jak si autorka vysvětluje preventivní povahu všech analyzovaných destigmatizačních programů?

Dva programy autorka pro účely studie řadí současně i mezi intervenční, v práci se celou dobu mluví o obou formách, ale oficiálně jsou zastoupeny jen preventivní programy.

4. Jaké souvislosti či odlišnosti mezi zjištěním této bakalářské práce a reformou psychiatrické péče lze identifikovat?

Reforma péče o duševní zdraví je v současné době velmi skloňovaným tématem. V textu práce je zmíněna jen okrajově, přestože projekt *Destigmatizace* je součástí této reformy.

Datum: 31. 5. 2023

Podpis:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Bry', written in a cursive style.